

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Naam school/kindcentrum	Casimirschool
Adres	Groeneweg 27 Herpstraat 1
Postcode en plaats	2801 ZA en 2801 CR Gouda
E-mailadres school/kindcentrum	dalton@casimirschool.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	0182 519706
Bestuurder(s)	Wouter Groot
Leidinggevenden school/kindcentrum	Annemieke Bezemer, Sanne de Graas, Jetse Miedema, Lotte Steenbeek, Ineke Vermeulen
Daltoncoördinator(en)	Elles Verhulst, Dewi Schouten, Mariëtte Aben
Aantal groepen	17
Aantal kinderen	405 op 10-01-2022
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers / vakleerkrachten	46 op 10-01-2022
In bezit van daltoncertificaat	26
Bezig met daltoncursus	4
Nevenvestigingen	Herpstraat 1
Stand van zaken inspectie	Goed
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Aspirant-visiteur	
Datum visitatie	23 maart 2022

Soort visitatie	
1e licentieverzoek	
Licentieverlenging	X
Versnelde visitatie licentieverlenging	
Visitatie na bezwaarprocedure	

1 Zelfreflectie

Voor u ligt ons visitatieverslag. Een verslag over en van de Casimirschool met betrekking tot ons Daltononderwijs.

Wij beginnen ons verslag met de aanmerking, dat in het apart beschrijven van de kernwaarden wij onszelf meerdere malen herhalen. De reden hiervoor is, dat de kernwaarden zo verweven zijn, dat de ene niet te beschrijven is zonder de ander en andersom. Er is sprake van een integrale aanpak van kernwaarden.

Als voorbeeld geven wij: de leerlingen van onze groepen 8 schrijven, produceren en presenteren hun eigen eindmusical.

Tijdens het proces

Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen / zelfstandigheid / samenwerking

- onderwerp / verhaal / rode draad wordt samen gekozen
- iedereen kiest en vult zijn eigen rol binnen het verhaal en achter de schermen, neemt zijn eigen verantwoordelijkheden
- elke leerling zorgt in eerste instantie voor zijn eigen kleding en requisieten; waar iets niet aanwezig is, regelen en lenen de leerlingen attributen van medeleerlingen
- scènes worden in groepjes geschreven
- liedjes worden gekozen en herschreven
- decors worden gemaakt
- sponsors worden gezocht en contracten worden opgesteld; logo's worden verzameld en tijdens elke voorstelling getoond

Doelmatigheid

- dit proces doorlopen we in 5 weken, daarna hebben we gedurende een week de voorstellingen

Reflectie

- elk onderdeel wordt besproken, geoefend, geëvalueerd en aangepast waar nodig

De leerlingen vormen onder meer de volgende commissies:

- kleding en het (ver-) maken waar nodig; leerlingen nemen hun eigen naaimachines mee naar school
- decors
- techniek; digitale muzieklijsten maken, liedjes, logo's, lichtplan
- toegangkaartjes
- sponsors
- financiën en budgettering; leerlingen moeten bij deze commissie navragen of er budget is voor iets wat ze willen aanschaffen

Ook willen wij vooraf aan dit visitatieverslag onze eigen film laten zien. Deze film hebben wij in 2020 gemaakt over ons daltononderwijs. We zouden dat jaar gevisiteerd worden, dit ging toen niet door. In het filmpje zijn parels te zien en hoe wij ons onderwijs vormgeven.

<https://youtu.be/sgD5Z91HI2M>

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

(niet van toepassing bij 1e licentieverzoek)

School/kindcentrum

Aanbevelingen (noteer de aanbevelingen van de vorige visitatie)

1. Het realiseren van eenheid in de kleuterbouw; met betrekking tot het gebruik van handelingswijzers, een uitdagende leeromgeving en het gebruik van symbolen en afspraken.
2. Het realiseren van effectieve instructies.
3. Het brengen van eenheid en een doorgaande lijn mbt de mate waarin en manieren waarop leerlingen kunnen en mogen samenwerken

---

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

Aanbeveling 1: Het realiseren van eenheid in de kleuterbouw

Na de visitatie hebben we dit punt opgepakt. Er is toen een duidelijke lijn uitgezet op de aanbevelingen en meer eenheid gekomen in de visuele aspecten in de groepen 1,2. Dit was 7 jaar geleden. Inmiddels hebben we onze visie op het jonge kind herzien. Dit is een traject waar we in 2020 mee zijn gestart. We werken nu meer vanuit thema's die we samen met kinderen invullen. De kinderen en leerkrachten bedenken met elkaar de taken. We werken per thema toe naar een afsluiting. We bieden een rijke leeromgeving aan en werken vanuit een beredeneerd aanbod. Dit hele visie traject is nog steeds gaande. In ons daltonboek zijn de duidelijke richtlijnen die voor alle groepen 1,2 gelden opgenomen. We houden ons en elkaar hieraan. We bedoelen dan het dagritme, het planbord, de datamuur etc. Hierin is nu meer uniformiteit gekomen.

We merken dat de nieuwe visie een enorm effect heeft op de betrokkenheid en motivatie van de kinderen. Het aanbod sluit nu veel beter aan bij de kinderen omdat het betekenisvol is en vanuit de kinderen ontstaan. De SLO-doelen zijn voor ons heel belangrijk. Deze worden door KIJK in te vullen gemonitord. Voor we een thema gaan starten bekijken we goed de doelen die voor de groep relevant zijn en ook de doelen voor individuele leerlingen. We werken minder aanbod en leerstofgericht, meer ontwikkelingsgericht en met een beredeneerd aanbod. De uitwerking van de thema's is in alle groepen anders omdat we met de kinderen samen het thema uitwerken. Vooraf krijgen de kinderen een kletskaart mee om thuis alvast te brainstormen over het onderwerp en eventueel materiaal te verzamelen wat mee naar school kan. We betrekken op deze manier ouders bij ons onderwijs. Zo zijn we gestart met een groot kunstwerk te maken met de kinderen en ouders.

Aanbeveling 2: Het realiseren van effectieve instructies

Voor de realisatie van effectievere instructies zijn we bezig geweest met drie belangrijke onderwerpen. Het uitwerken van en de focus op groepsdoorbroken werken. Bewegend leren en buitenlessen, met sprongen vooruit en het implementeren van I-Self.

*Groepsdoorbroken werken

Alle parallelgroepen werken op bepaalde momenten groepsdoorbroken. Dit gebeurt projectmatig (met Blinklessen, thema's) of om instructie groepen op niveau les te geven (groep a de zwakke rekenaars, groep b rekenen extra uitdaging bijvoorbeeld). Deze momenten worden vastgelegd in het weekrooster en zijn per groep verschillend, afhankelijk van aantal leerlingen en momenten. In groep 8 is het groepsdoorbroken werken het meest uitgewerkt, hier gebeurt vrijwel alles samen. Ook werkt elke groep samen met een maatjesgroep. Groep 7 en 8 hebben een kleutermaatje, de groepen 5 en 3 en de groepen 6 en 4 zijn tutormaatjes. In deze samenwerking wordt de aandacht gelegd op leerling leert leerling, leerling helpt leerling en leerling begeleidt leerling.

*Bewegend leren en buitenlessen

De afgelopen jaren hebben een aantal leerkrachten zich verdiept in het bewegend leren en buitenonderwijs. Deze lesvormen bestaan uit een zeer korte instructie, waarna de inhoud ervaren wordt. De leerling leert in context.

*Met sprongen vooruit

Het team heeft een scholing 'Met Sprongen Vooruit' gedaan in schooljaar 2020-2021 en alle materialen zijn aangeschaft. Per bouw zijn een aantal leerkrachten de verdiepende cursus aan het volgen, om dit vervolgens in circuitvorm en bijeenkomsten te implementeren binnen het hele team. Deze werkvormen en materialen worden ingezet om betekenisvoller en effectiever instructie te geven en de methode meer los te laten.

*I-Self

Sinds 2014 zijn we aangesloten bij het lectoraat vernieuwingsonderwijs onder leiding van Patrick Sins bij het onderzoek naar zelfsturend/zelfregulerend leren. Daar is de aanpak i-Self uit ontstaan. Dit heeft voor onze instructies een nieuw inzicht opgeleverd. We beginnen nu heel bewust eerst met expliciete instructie te geven op bepaalde strategieën. Zelfsturend leren kun je niet zelfsturend leren. Bij i-Self is het belangrijk dat je instructie expliciet is, het uitgaan van de behoefte van het individu en de aanpak wordt geïntegreerd (drie keer een i: instructie, individu integratie). We nemen de kinderen mee in een voor, tijdens en na waarbij de theorie van Zimmerman (2008) en Pintrich (2004) uitgangspunt is. Vervolgens bieden we (meta) cognitie, motivatie, gedrag en ruimte & materiaal strategieën aan de kinderen aan. Sinds 2020 is er een Leraar StudieGroep (LSG) actief. Deze groep bestaat uit een leerkrachten uit alle groepen vanaf groep 4. Middels een leerteam wordt de kennis van deze LSG verspreid over de rest van het team. Concreet betekent dit dat in groep 6,7, 8 een onderzoek loopt naar het effect van zelfevaluatie heeft aan doelen stellen op de self-efficacy van leerlingen. Het doel is het zelfvertrouwen te vergroten van leerlingen in groep 7 (met name op rekengebied en passende leerdoelen opstellen). Wat is het effect van expliciete instructie op metacognitieve strategieën? Dit onderzoek zal dan vooral gebruikt worden om het pedagogisch en didactisch handelen van de leerkrachten te versterken.

Aanbeveling 3: Het brengen van eenheid en een doorgaande lijn m.b.t. samenwerken

De afgelopen jaren zijn we als school specifiek bezig geweest met het brengen van eenheid en het vormen van een doorgaande lijn in samenwerken. Sinds de vorige visitatie is de samenstelling van het team bijna geheel veranderd. Er zijn veel nieuwe leerkrachten, of mensen met een andere rol. Mede hierdoor en door de coronacrisis, lag de focus bij het

team en bij de leerlingen op samenwerken. Dit hebben we gedaan door middel van aandacht voor groepsdoorbroken werken (zie aanbeveling 1), werkplekken binnen en buiten de klas en tutormaatjes bij de leerlingen (zie aanbeveling 2). Binnen het team maken we gebruik van elkaars talenten en specialisaties. Overleggen worden gevoerd in terugkerende klassenteams, leerteams, intervisiemomenten en ontwikkelteams.

Visitatieteam

Wat zien we terug?

Aanbeveling 1: Het realiseren van eenheid in de kleuterbouw

Het visitatieteam ziet dat aan deze aanbeveling is voldaan.

De afspraken zijn eenduidig te zien. De datamuur is bij alle groepen aanwezig.

De groepsafspraken, maatjes, thema, plannen en huishoudelijke taken zijn een eenheid in de kleutergroepen.

Aanbeveling 2: Het realiseren van effectieve instructies

Het visitatieteam ziet dat aan deze aanbeveling is voldaan.

Het visitatieteam heeft groepsdoorbroken effectief werken met het lesaanbod gezien. Bv. in gr 4 bij Engels, bewegend leren tijdens spelling en rekenen.

Bv. Tijdens het werken in de kleine kring bij de kleuters.

Bv. Het bewegend leren bij groep 4.

Aanbeveling 3: Het brengen van eenheid en een doorgaande lijn m.b.t. samenwerken

Het visitatieteam ziet dat aan deze aanbeveling is voldaan.

De groepsafspraken zijn per bouw in de klassen doorlopend aanwezig.

Het visitatieteam ziet het ook tijdens tutorwerken en tijdens groepsdoorbroken werken.

Bij de parallelgroepen zien we de eenheid in het samenwerken in de praktijk.

Het samenwerken in groep 5; we zagen dat de kinderen samen een escaperoom maakten.

De eenheid en doorgaande lijn zit verweven in doorgaande lijnen in het daltonboek zoals groepsdoorbroken werken, maatjes werken, werkplekken en ook het leerkracht gedrag in ontwikkelteams; het met elkaar samenwerken als team. Het visitatieteam ziet bovenstaand terug in de praktijk.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

---

School

Ontwikkelproces

Onze zelfbewuste kinderen en leerkrachten weten wie ze zijn en weten wat ze kunnen. Het werken vanuit doelen, die staan op de dag- en weekplannen en op de datamuur, geven naast structuur ook vrijheid. We stimuleren onze leerlingen om bewust te kiezen welke instructies ze moeten volgen, welke opdrachten ze moeten uitvoeren, in hoeverre ze doelen (nog) moeten herhalen of niet. Daarnaast om hun doelen te oefenen en te behalen op creatieve manieren, waarin ze zelf de regie nemen. Denk hierbij oa.aan: verwerking met boek en schrift, op een chromebook, bewegend leren, samenwerkend het maken van eigen lessen en presentaties.

Daarnaast nemen de leerkrachten en ondersteuners hun professionele ruimte om individuele afwegingen te maken, die aansluiten bij de begeleidingsbehoeften van de leerling of groep.

Tijdens de reflectie - en evaluatiemomenten worden onze kinderen zich ervan bewust hoe ze hun keuzes hebben gemaakt en of ze het een volgende keer anders zouden doen. Hierbij zorgen de leerkrachten ervoor dat elke ervaring een positief effect op het zelfvertrouwen van de leerling heeft.

Parels

- Ons prentenboek - geschreven en geïllustreerd met en door de kinderen in samenwerking met een schrijver en illustrator.
- Blink projecten - wereldrestaurants / experimentele keuken / wonderlijke uitvindingen.
- Schoolproject - 100 jaar Casimir.
- Onze datamuur is in constante ontwikkeling. Als er collega's veranderen van groep vermengen ideeën zich opnieuw. We zijn voortdurend in discussie en kijken kritisch en constructief waar er veranderingen moeten worden doorgevoerd. Dit vinden we een parel van ons team, omdat we kritisch durven te zijn en er veranderingen worden voorgesteld en aangepakt.
- De ontwikkeling van de visie op jonge kind.

Ontwikkelpunten

- Visie op het jonge kind. Is in ontwikkeling en wordt het komende jaar verder geïmplementeerd.
- Uitgestelde aandacht - met en zonder hulpmiddelen. Leerlingen vragen eerst hulp aan maatjes of bedenken zelf dat ze iets anders gaan doen, voor ze naar de leerkracht komen. Als daltoncoördinatoren gaan we de komende periode focus leggen op het leerkrachtgedrag. Wanneer leerkrachten dit op een één en dezelfde manier aanbieden, weten leerlingen wat ze kunnen verwachten. Zo creëren we richting groep 8, dat kinderen hier geen instructie voor nodig hebben en hun eigen keuzes kunnen maken.

Reactie visitatieteam

Het visitatieteam ziet een grote verantwoordelijkheid voor het werk bij de kinderen. Dit zie je in alle groepen terug. De kinderen tonen zich gedreven en betrokken. Er heerst een fijn pedagogisch klimaat waarin de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar, de leerkrachten en het materiaal omgaan. Leerkrachten geven de leerling veel vrijheid en vertrouwen. Ook het team is heel betrokken ze hebben een duidelijke visie welke teambreed gedragen wordt.

Om te mogen werken aan eigen leerdoelen geven leerlingen terug dat ze daar niet altijd aan toe komen en dat ze eerst hun weektaak af moeten hebben om daar aan te mogen werken. In verschillende groepen geven leerlingen aan dat de weektaak niet perse af hoeft te zijn. Kinderen helpen elkaar in hun leren als maatjes. Op de datamuur kunnen de kinderen aangeven wat hun hulpvragen zijn.

Het team van de Casimir krijgt een grote mate van vrijheid om zich te ontwikkelen of om zich continu te willen verbeteren. Dit gebeurt door middel van diverse proeftuintjes. De vrijheid en verantwoordelijkheid ligt bij de leerkracht om dit op zijn manier uit te voeren. De uitvoering is meestal verschillend terwijl de grondgedachte of bedoeling wel van hetzelfde uitgaat. Leerkrachten bij de Casimir mogen autonoom zijn.

1.2 Zelfstandigheid

School

Ontwikkelproces

Zowel de leerlingen als de leerkrachten krijgen binnen de Casimirschool de kans om zichzelf te ontwikkelen op zijn of haar eigen manier, niveau en vanuit eigen interesses. De leerlingen krijgen ruimte om eigen doelen te stellen, een manier te bedenken om deze doelen te behalen, eigen lessen te geven, eigen invulling aan de taak te geven en met eigen initiatieven te komen. Door middel van presentaties delen de leerlingen hun kennis en talenten.

Binnen de school werken we met Isself om het zelfsturend leren bij leerlingen te bevorderen (zie aanbeveling 2). Als leerkracht zijn we constant bezig om kinderen aan te zetten tot zelf nadenken en doen.

Parels

- Eigen lessen - leerlingen worden gestimuleerd om onderwerpen te onderzoeken, informatie te verzamelen en te delen.
- Doelmatig werken.
- Opbouw in het geven van presentaties. Van een 'Dit ben ik presentatie' in groep 3, 'kringbeurt' in groep 4, tot aan aan spreekbeurten in groep 7 en 8 over eigen gekozen onderwerpen, zelf voorbereid.
- Casishows (show met leerjaar, gepresenteerd voor ouders en andere klassen), Casishow XL (show met de hele school in de schouwburg) en eindmusical groep 8.

Ontwikkelpunten

- Doelenkast - het oefenen van doelen op andere manieren. Dit is in ontwikkeling. We stimuleren om de methode steeds meer los te laten en er voor te zorgen dat leerlingen niet alleen met de verwerking in het schrift, maar juist ook op andere, eigen gekozen manieren, doelen kunnen behalen. De materialen en verschillende manieren moeten het komende schooljaar een plek krijgen per klas/bouw. Als voorbeeld geven wij "Met sprongen vooruit"; deze methode kan worden ingezet om een rekendoel te oefenen en te behalen.

Reactie visitatieteam

Het visitatieteam ziet een grote mate van zelfstandigheid bij de kinderen en bij het team.

Tijdens het werken, werken de leerlingen taakgericht aan verschillende leerdoelen.

Zoals bv. het uitgebreid geven van de presentaties door de kinderen.

De doelenkast is in ontwikkeling. 'Met sprongen vooruit' wordt op een mooie manier ingezet waarbij de kinderen goed zelfstandig aan de slag waren.

De weektaak maakt ook onderdeel uit van die zelfstandigheid van leerlingen waarin wel keuzevrijheid te zien is. Het oefenen van doelen op een andere manier heeft men

beschreven als ontwikkelpunt, minder leerkracht gestuurd werken waarin leerlingen meer ruimte krijgen voor hun eigen planning.

We hebben gezien dat er wordt geprobeerd om leerlingen eigen keuzes te laten maken in “eigen leerdoelen” en eigen lessen die de kinderen willen geven..

1.3 Samenwerking

School

Ontwikkelproces

Binnen het onderwijs op de Casimirschool streven wij naar een voortdurende samenwerking tussen leerlingen onderling, leerlingen-leerkrachten, leerkrachten onderling en leerkrachten-ouders. Dit vanuit de visie 'samen leren'. Sinds de vorige visitatie is de samenstelling van ons team voor een groot gedeelte veranderd. Er zijn collega's weggegaan en erbij gekomen; collega's hebben andere taken en rollen gekregen. Door deze veranderingen en door de Coronacrisis lag de focus afgelopen jaar specifiek op het groepsdoorbroken werken. We hebben hierbij ingezet op het samenwerken met de parallelgroep en tutormaatjes. Binnen het team hebben we ingezet op samenwerking door middel van regelmatig terugkerende ontwikkelteams, klassenteams en leerteams.

Daarnaast maken we gebruik van specialisaties en talenten van leerkrachten. Dit komt terug in de lessen van vakleerkrachten en leerkrachten die hun talent uitvoeren in andere klassen.

Parels

- We zijn als school trots op het feit dat het team gebruik maakt van elkaars talenten. Vakleerkrachten voeren hun specialisatie uit, maar ook leerkrachten worden uitgeroosterd om bijvoorbeeld te debatteren met een (halve) groep, of de HB kinderen te begeleiden. Andere leerkrachten hebben hierdoor weer meer ruimte op dat moment om effectief met een andere leerinhoud aan de slag te gaan. Leerkrachten werken dus samen om een groep en elk individu een beredeneerd en zo passend mogelijk aanbod op alle vlakken te geven.
- Waar mogelijk zetten we ook ouders in, op vrijwillige basis. Zo is er een ouder, die leerlingen begeleidt in oa. programmeren. Dit doet hij op een dusdanig hoog niveau, dat leerlingen vanzelf in een leerkuil terecht komen en gedwongen worden om de uitdagingen aan te gaan. Met voor ons als doel, dat kinderen hun brein en mogelijkheden vergroten.
- Maatjeswerk is uitgebreid. Een tutormaatje is niet alleen meer om mee te lezen, maar wordt ook ingezet bij allerlei activiteiten in samenwerking of om leerling aan leerling instructie mee te geven.

Ontwikkelpunten

- Groepsdoorbroken werken - wordt nu al gedaan en kan nog verder ontwikkelen. We merken dat er roostertechisch meer winst behaald kan worden in tijd (bijvoorbeeld vakleerkrachten niet de ene week voor groep 7a en andere week 7b, maar 'groep 7 tijd' geven en groepsdoorbroken inzetten in bijvoorbeeld niveaugroepen).
- De komende tijd zetten we in op meer verbintenis tussen de lesinhoud van de vakleerkrachten en het onderwijsaanbod in de klas. Door middel van een Trello-bord, waar de vakleerkrachten hun lesinhoud delen, kunnen de leerkrachten deze ideeën verwerken in de keuzetaak en wordt het nog betekenisvoller. We doen dit dan nog meer samen.

Reactie visitatieteam

We hebben veel manieren van samenwerken gezien. We zien een doorgaande lijn tijdens groepsdoorbrekend werken, maatjes werken en tutorwerk etc. Samenwerken is geïntegreerd in de totale dag. In groep 4 werd er gewerkt aan Engels en spelling waarbij de talenten van de leerkrachten bepalend waren wie welke les gaf.

In groep 3 wordt er elke donderdag groepsdoorbroken gewerkt en worden er tutors uit groep 5 ingezet om de leerlingen uit groep 3 te begeleiden met lezen. Er wordt geclusterd op onderwijsbehoeften van de leerlingen.

We hebben veel groepsdoorbroken werk gezien in alle groepen. Dit gebeurt vaak tijdens projectwerk. Men wil dit ook verder ontwikkelen om hier meer winst uit te behalen.

Door de school heen voel je de betrokkenheid en de samenwerking bij alle geledigen van de school, gezamenlijk één doel.

1.4 Reflectie

School

Ontwikkelproces

De afgelopen jaren lag de focus binnen de kernwaarde reflectie, op het ontwikkelen van een beter (presentatie)portfolio waarin de kinderen betekenisvoller kunnen reflecteren op hun eigen leerproces. We leren de leerlingen kritisch naar zichzelf te kijken door middel van het invullen van een cirkeldiagram op een bepaald leergebied. Doordat dit elke les, elk blok, elk thema en bij elk doel weer terugkomt, zijn de leerlingen continu bezig met reflecteren en zien ze ook verbetering en ontwikkelpunten. De doelen in het cirkeldiagram komen overeen met de lesdoelen per blok/thema, zodat leerlingen precies weten waar ze aan kunnen werken of wat ze beheersen.

Parels

- Leerlingen van de Casimirschool kunnen mooie, positieve en inhoudelijke feedback geven aan elkaar. Dit zien we tijdens presentaties, eigen lessen of kringgesprekken.
  - Door middel van een opbouw vanaf groep 3 in de portfoliogesprekken, nemen de leerlingen in groep 8 de regie in hun eigen portfoliogesprek. Hiermee zorgen we er niet alleen voor, dat de leerlingen uitgebreid en inhoudelijk reflecteren op hun eigen kunnen, maar ook dat ze doelmatig en zelfstandig bezig zijn met hun eigen ontwikkeling. Alle kernwaarden komen hier samen.
- In - en uitchecken. Leerlingen checken aan het begin van de dag 'in': hoe voelen ze zich? aan de hand van pictogrammen. Ze mogen als ze dit willen toelichten, zodat klasgenoten hier rekening mee kunnen houden. Aan het einde van de dag checken ze 'uit': hoe voelen ze zich nu, aan de hand van hoe de dag verliep. De leerkracht kan hier op inspelen. Bij klassenteams checken wij als leerkrachten ook in aan het begin van een vergadering om te zien hoe iedereen zijn gemoedstoestand is. Aan het einde van de vergadering checken we uit met hetzelfde doel.

Ontwikkelpunten

- Meer tijd en ruimte creëren voor regelmatige collegiale consultaties. Dit gebeurt tot nu toe vaak op initiatief van anderen. We zouden graag zien dat dit meer vanuit de vraag van leerkrachten komt.
- De doorgaande lijn in de datamuur. Vanwege de wisselingen in het team en ontwikkelingen binnen ons daltononderwijs, zijn er verschillende meningen en ideeën over de invulling van de datamuur. Hier zijn proeftuintjes uit ontstaan (bijvoorbeeld de doelencirkels). Deze proeftuintjes verschillen in inhoud en toepassing. Een vervolgstap is, dat we een eenduidige visie vormen over de inhoud van het

weergeven van doelen op de datamuur. Hier wordt begin april een klassenteam van groep 4 t/m 8 voor georganiseerd vanuit de daltoncoördinatoren.

Reactie visitatieteam

Het visitatieteam ziet veel ontwikkeling bij teamleden; veel cursusmomenten, ontwikkelteams en op eigen initiatief vinden er intervisies plaats. Tijdens deze activiteiten reflecteren zij op hun eigen handelen. Men is constant op zoek ook m.b.v derden naar ontwikkelingen die nog niet bestaan.

Kinderen van de Casimir hebben al bepaalde basisvaardigheden als zij op school komen. Het is fijn om met een gezonde kritische blik naar elkaar kijken als collega's in jullie handelen, ontwikkelingen en de eisen die jullie aan de Casimir kinderen stellen.

Tijdens projecten geven de kinderen feedback aan elkaar. Alleen "leuk" vinden ze in groep 4 niet voldoende. Ze geven inhoudelijke feedback. Zij reflecteren op het proces.

Ook in het portfolio ziet het visitatieteam reflectie terug d.m.v. de cirkeldiagrammen op bepaalde leergebieden.

Tijdens een kringbeurt (spreekbeurt) krijgt de leerling een "hamburgerblad" waarop zijn feedback is terug te lezen. Ook is er ruimte om hier zelf op te reflecteren.

De datamuur kan een uitkomst bieden bij het reflecteren. De kinderen evalueren en reflecteren op hun eigen handelen m.b.t. het groepsdoel en groepsafspraken. (Later kunnen dat ook hun eigen doelen zijn). Ze kunnen samen zoeken naar creatieve oplossingen voor verbeterpunten. Het team geeft aan dat dit in ontwikkeling is.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School

Ontwikkelproces

Door de focus op het groepsdoorbroken werken hebben we er als school voor gezorgd dat de leertijd efficiënter benut wordt. Door parallelgroepen te splitsen op niveau bij bepaalde vakken, geven we onderwijs op maat en zorgen we voor differentiatie in leeraanbod. De leerdoelen staan zichtbaar op de taak.

Leerlingen werken vanuit ik-doelen, leerdoelen en themadoelen. Hierin is er dus ruimte voor individualiteit. Ons motto hierin: wat ze al beheersen wordt herhaald, kennis wordt doorgegeven en leerlingen bepalen zelf of ze instructies nog moeten of willen volgen. Hierdoor houden de leerlingen ruimte over voor bijvoorbeeld extra oefenen of uitdaging op bepaalde vlakken.

De dag - en weekplannen worden gebruikt om leerlingen hun eigen keuzes te kunnen laten maken en hun eigen structuur aan te brengen in hun werkzaamheden.

De portfoliogesprekken zijn opbouwend. Naarmate de leerlingen ouder worden, gaan ze zelfgestuurder de gesprekken voeren in de driehoek leerkracht, ouder, kind. Door deze gesprekken zelf voor te bereiden en te voeren, weten de kinderen wie ze zijn, wat ze kunnen en wat ze willen.

Parels

- Groep 8 leerlingen geven rondleidingen aan geïnteresseerden, die onze school komen bezoeken. https://youtu.be/X6jSqH_wT8Q
- Het portfolio en portfoliogesprek (zie ontwikkelproces reflectie en effectiviteit/doelmatigheid).
- Vakleerkrachten, meerhanden in de klas, onderwijsondersteuners en ouders die lessen komen geven.

Ontwikkelpunten

- Groepsdoorbroken werken - wordt nu al gedaan en kan nog verder ontwikkelen. We merken dat er roostertechisch meer winst behaald kan worden in tijd, bijvoorbeeld: vakleerkrachten niet de ene week voor groep 7a en andere week 7b, maar 'groep 7 tijd' geven en groepsdoorbroken inzetten in bijvoorbeeld niveaugroepen (zie ontwikkelpunten samenwerken).

Reactie visitatieteam

Het visitatieteam ziet veel groepsdoorbroken werken wat effectief werd ingezet.

Wij hebben in de verschillende groepen regelmatig gezien dat er voor leerlingen gewerkt kan worden aan hun eigen 'leerdoelen'. Het echt hieraan werken en de instructiemomenten hebben we helaas niet kunnen zien vanwege het project Casimir 100 jaar.

Het werken aan persoonlijke doelen is voor de leerlingen en leerkrachten nog wat onduidelijk. De bewustwording van het feit dat de leerlingen zichzelf verder willen en kunnen helpen wordt door de datamuren en weektaak mede mogelijk gemaakt.

Door middel van de datamuren kunnen leerlingen zien of zij instructie nodig hebben en wanneer ze iemand kunnen helpen, hierop kunnen zij hun planning van de dag aanpassen. Het effectiever hiermee omgaan en een doorgaande lijn is in ontwikkeling.

Mooi om te zien is dat tijdens de inloop kinderen in groepen zich verantwoordelijk voelen voor het leren en ook effectief omgaan met de inlooptijd. Hiervoor liggen er ook nog kansen bij de inloop van de kleuters.

1.6 Borging als voorwaarde

Sinds een paar jaar zijn wij de daltoncoördinatoren. Nieuwe mensen nemen nieuwe inzichten, ideeën en plannen mee. In ons Daltonboek worden al onze ontwikkelingen / doorgaande lijnen vastgelegd.

Parels

Met z'n 3-en hebben we de volgende acties in werking gezet:

- Intensief en actief deelname aan de Daltoncafés.
- Herschrijven van ons daltonboek.
- Opzetten trello-pagina.
- Nieuw format voor een kijkwijzer
- Actief inzetten van onze daltoncommissieleden en teamleden.
- Visie-bijeenkomst voor nieuwe leerkrachten en stagiaires.
- Begeleiding daltonopleiding nieuwe leerkrachten.
- Met onze kinderraad, de Casikids, worden al jaren dalton ideeën besproken.

Ontwikkelpunten

- Leerkrachten leren van elkaar - het toegankelijker maken van "bij elkaar kijken".
- Bewaken van de doorgaande lijnen. Met veel nieuwe leerkrachten zijn er veel nieuwe ideeën bijgekomen. Onze taak is om ervoor te zorgen dat al deze ideeën de vrije hand krijgen om uitgetoetst te worden, maar wel volgens de visie, een goede doorlopende lijn te behouden op de uitvoering van de kernwaarden binnen de school. Proeftuintjes moeten geëvalueerd worden en een uiteindelijke conclusie of een plan, moet worden uitgevoerd door iedereen.

Reactie visitatieteam

Het team spreekt liever over verduurzaming dan over borging.

Het leiderschapsteam gaf aan dat ze na proeftuinperiode in gezamenlijkheid proeftuinen omzetten naar het implementeren in de school.

2 Ontwikkelvermogen

Parels van de school

Zie visie (daltonboek) en alle hierboven genoemde Parels bij de kernwaarden.

Ontwikkel- en onderzoeksvragen

- Zoals hierboven vaker beschreven is onze datamuur in ontwikkeling. Hierbij is het belangrijk de visie van de school te behouden en te zorgen voor een doorgaande lijn in uitvoering. Hoe zorgen we ervoor dat onze zelfbewuste, kritisch denkende collega's het eens worden over de invulling van de datamuur? Het doel moet daarbij voor iedereen hetzelfde zijn, de uitvoering mag verschillen.
  - Het gebouw van onze bovenbouwlocatie wordt gerenoveerd. Als leerkrachten hebben wij inspraak in de inrichting van dit gebouw. Hoe kunnen wij de ruimtes/lokalen zo indelen en benutten dat het groepsdoorbroken werken ertoe kan leiden, dat we de parallelgroepen meer als één groep kunnen gaan zien (efficiënt inzetten van de tijd/talenten).
-

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie

Wij verwachten 5 jaar verlenging.

Waar staat onze school bij de volgende visitatie?

We streven naar een doorgaande lijn in de datamuur, maar blijft met nieuwe inzichten steeds in ontwikkeling (kritisch denken en kijken).

De bovenbouw zit in een prachtig gerenoveerd gebouw, waarbij de inrichting leidt tot optimaal groepsdoorbroken werken.

Duurzaamheid krijgt een grote rol in ons onderwijs. Onder andere de Casikids (kinderraad) zijn hier mee bezig (afvalvrije school).

Wereld Gerichtheid - burgerschap krijgt extra aandacht. De focus ligt op persoonlijkheidsvorming. De Casimirschool levert leerlingen met lef. Leerlingen met lef in de toekomstige maatschappij vergen een nieuwe aanpak. Welke vaardigheden heb je daarin nodig?

Bovenstaande punten komen terug in het nieuwe beleidsplan van de school (is in wording). Deze worden gekoppeld aan het nieuwe dalton 5 jaren plan in het daltonboek.

Reactie visitatieteam

Het visitatieteam onderschrijft het ontwikkelvermogen van de school en ziet de bovenstaande voorbeelden tav datamuur en tav renovatie terug in de praktijk.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

---

leerlingen(raad)

We hebben met een delegatie kinderen gesproken uit de groepen 5 t/m 8. Hiervan kwamen drie leerlingen uit de Casikids (de huidige leerlingenraad).

Elke maandag om de maand wordt er een vergadering georganiseerd. Je hoeft niet speciaal bij de Casikids te zitten om dingen uit te voeren. Je kunt je ook aansluiten bij een projectgroepje die dingen uitvoert.

Er zijn al verschillende feesten georganiseerd zoals; een gala, een Valentijnsfeest, een Halloweenfeest en een Escaperoom gemaakt.

Leerlingen konden ook meedenken over de renovatie van het gebouw voor de bovenbouw. De leerlingen konden ook goed aangeven hoe Dalton er voor hen uitziet. Wat uitspraken van de kinderen; “zelf de taak inplannen en wanneer”, “gestapelde instructie en dan werktijd” “ik kan zelf aangeven wanneer ik instructie nodig heb”.

De leerlingen hebben ook wat tips en ideeën voor de school. Zo moet het schoolplein onder de loep worden genomen en zouden er meer buitenspullen moeten komen om te spelen.

Ook mag er iets minder herhaling van doelen zijn en willen de groepen 7 en 8 meer buiten lessen. De kinderen zien graag de oude taalboeken verdwijnen. Dit zijn mooie ideeën voor hun komende vergadering!

---

ouders

De ouders die we hebben gesproken vinden de school toegankelijk en een huiselijke sfeer hebben. De leerling begeleiding is hier prima en kinderen bloeien op van verlegen tot kinderen met durf en lef die zich goed kunnen presenteren.

Leerkrachten hebben oog voor waar ze zich op moeten richten wanneer een kind zich niet fijn voelt. Is er iets dan wordt het gelijk opgepakt. Er zijn korte lijntjes met ouders en de deur staat eigenlijk altijd open om iets te kunnen melden.

Ouders kunnen in de ochtend hun kind naar binnen brengen, maar ze ook bij de voordeur afzetten.

Er is altijd ruimte om even wat te vragen aan de leerkracht. Ouders benoemen de leerkrachten bij de voornaam. Leerlingen kennen niet alleen hun eigen leerkrachten, maar ook de andere leerkrachten. Dit komt o.a. omdat er veel groepsdoorbroken gewerkt wordt. Naast de cognitieve ontwikkeling is er veel ruimte voor de sociaal/emotionele ontwikkeling en creativiteit. Er is ruimte voor extra's, zodat iedereen zijn talent verder kan ontwikkelen. Zo is de klas bijvoorbeeld langs geweest bij het paard van een nieuwe leerling (zij-instromer)

om haar een fijne start te geven op de nieuwe school. Ook wordt er veel met tutormaatjes gewerkt. Met Kerstmis begeleiden de groep 8 leerlingen de kleuters.

De communicatie verloopt via een eigen platform en de invulling is per klas anders.

Schoolafspraken worden in alle groepen gedeeld. Het delen van foto's en filmpjes is verschillend per leerkracht.

De ouders zouden wel graag meer betrokken willen worden in de doorgaande lijnen en inhoud over Dalton (waar is de school nu mee bezig en waar willen ze naar toe).

Er is veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van het portfolio en daar zijn ouders in meegenomen d.m.v. een evaluatie. De persoonlijke brief (rapport) aan de leerlingen die geschreven wordt door de leerkrachten, vinden de ouders en leerlingen heel fijn. Een ouder gaf aan dat de portfoliogesprekken steeds beter zijn geworden maar dat er ook wel gekeken kan worden naar de effectiviteit van de inhoud van de map.

Er wordt ook aangegeven dat het verkeer om de school af en toe best druk kan zijn en dat je er bijna niet omheen kunt vanwege de ligging van de school. Al met al een heel leuk, open en boeiend gesprek met ouders.

---

medewerkers

Wij hebben enthousiaste en betrokken leerkrachten gezien. De leerkrachten krijgen veel vrijheid. Dit vinden zij prettig en dit past bij de visie van de school. Nieuwe leerkrachten worden gekoppeld aan een maatje. Dit wordt als prettig ervaren. Nieuwe leerkrachten geven aan dat er een hoop op hun afkomt, maar dat ze tijd krijgen om zich langzaam alles eigen te maken.

---

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

Annemieke Bezemer: personeel en organisatie, onder en middenbouwcoördinator

Ineke van Meulen: onderwijsspecialist/kwaliteit

Jetse Miedema: schoolopleider, ICT, bovenbouwcoördinator

Sanne de Graas; adjunct directeur

Besproken: Veel parels en veel ontwikkelpunten. Datamuur door ontwikkelen dat het effectief is voor de kinderen en het terugkomt in het takenwerk; deze ontwikkeling is belangrijk voor de Casimirschool..

Wens t.a.v de taak is de effectiviteit, langere werkperiode. Ook is de taak nog leerkracht gestuurd. Meer eigenaarschap in de taken voor de kinderen zou fijn zijn.

'Waarop baseren we de doelen in het werken van de taak'; hier is De Casimirschool nog lerend in.

Besproken: veel proeftuintjes, moeten keuze in gemaakt worden? prioriteit?

Voorkeur heeft: clustering op didactisch handelen. Er is veel verloop geweest binnen het team. Afgelopen 7 jaar zijn er 25 nieuwe collega's bijgekomen.

---

bestuurder(s)

Directeur bestuurder: Wouter de Groot.

Huisvesting: Uitvoering IHP. Beide gebouwen worden gerenoveerd. Men zit nu in de ontwerpfase. Belangrijk zijn de onderwijskundige wensen in samenhang met het gebouw. Men streeft naar maximale flexibiliteit in het gebouw.

De Casimirschool hanteert wachtlijsten. De school ligt centraal in het centrum en het is een goede school.

Vanaf 2008 is er groei om risico te dekken aangezien de Casimirschool een éénpitter is. Het is een populaire school, dit is positief maar helaas worden er elk jaar kinderen teleurgesteld. Wens voor verdere groei is er momenteel niet.

Ouders, leerkrachten, leiderschapsteam ervaren de autonomie en korte lijnen als een duurzaam goed.

Er wordt gestuurd op de processen, de vorm is ondergeschikt.

Het is een spel tussen autonomie en structuur..

Er is gedeeld leiderschap op de Casimir, zo wordt de organisatie sterker.

De school staat erg open voor ontwikkeling en geeft hier veel ruimte in.

De Casimirschool is onderzoeksmatig bezig en men haalt energie uit dingen die men mag ontwikkelen die er nog niet zijn.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	V
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	V
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	V
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

Ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
	Geen licentie verlenen, over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

*Licentie verlenging voor 4 jaar (VO) of 5 jaar (PO/DKC)

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	Ontwikkel en verduurzaam het gezamenlijk doel van de datamuur binnen de doorgaande lijn van de school.
2	Maak keuzes in de proeftuintjes en implementeer daarna de gekozen proeftuintjes binnen de visie van jullie school zodat de doorgaande lijn vergroot wordt.
3	Vergroot de doelmatigheid van de weektaak/ het doelenwerk door in alle groepen de kinderen meer eigen regie te geven binnen hun doelenwerk.
4	
5	

Slotopmerking visitatieteam

Het visitatieteam voelde zich erg welkom op de Casimirschool. De sfeer op school is veilig en warm. Dit werd onderschreven door alle partijen. Jullie mogen trots zijn op jullie innoverend vermogen en de sfeer op de school!

Slotopmerking school

We hebben de visitatiedag als zeer positief ervaren. We hebben goed contact gehad met het visitatieteam voor, tijdens en na het bezoek. We hebben voor het visitatieteam een dagrooster gemaakt waarbij we de leden hebben verdeeld over de groepen en locaties. We vonden het fijn dat alle leden zich vrij voelden om naast de planning ook zelfstandig rond te lopen, vragen te stellen en sfeer te proeven. We hebben het ervaren als een bezoek van gelijkgestemden die zowel iets kwamen halen als brengen. We vonden het leuk om met jullie over het onderwijs te praten. De aanbevelingen die uit het bezoek zijn gekomen geven ons richting en nieuwe impulsen in het ontwikkelen van onze daltonvisie.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

Ontwikkel en verduurzaam het gezamenlijk doel van de datamuur binnen de doorgaande lijn van de school.	
Hoe	<p>Visie ontwikkelen: wat is de functie van onze datamuren. Wat is belangrijk en functioneel voor de leerling individueel en voor de leerlingen als groep.</p> <p>Streven naar eenduidige uitvoering per jaargroep.</p> <p>Uitvoering binnen bouwen kan verschillen.</p> <p>Leerlingen leren om met verschillen om te gaan.</p> <p>Ontwerp momenten inplannen</p>
Wanneer	-In kaart brengen van huidige verschillen in visie: schooljaar '23-'24
Wie	<p>Serie van vergaderingen en werkmomenten opzetten door de daco's, in verschillende samenstellingen en in gedeeld leiderschap</p> <ul style="list-style-type: none"> -daco's -daltoncommissie -team

Maak keuzes in de proeftuintjes en implementeer daarna de gekozen proeftuintjes binnen de visie van jullie school zodat de doorgaande lijn vergroot wordt.	
Hoe	<p>Alle proeftuintjes moeten in kaart gebracht worden: welke zijn er al, welke zijn afgerond en moeten geëvalueerd worden.</p> <p>In het nieuwe schooljaar (23-24) een protocol/stappenplan maken over hoe je een proeftuintje opzet en start. Daarin verwerkt moet worden, dat ten alle tijden het team hierin meegenomen wordt, zodat duidelijk is welke proeftuintjes lopen. Tussentijdse evaluaties en achteraf evalueren. Na positieve evaluatie kijken hoe deze proeftuintjes geïmplementeerd kunnen worden in het team of een bouw.Ki</p>
Wanneer	<p>-In kaart brengen van proeftuintjes: schooljaar '23</p> <p>-Protocol/stappenplan maken: schooljaar '23-'24</p> <p>-Stappenplan delen: schooljaar '23-'24</p> <p>-Proces proeftuintjes uitvoeren en bewaken: '23-'∞</p>
Wie	<p>-In kaart brengen van proeftuintjes: daltoncommissie</p> <p>-Protocol/stappenplan maken: daltoncoördinatoren</p> <p>-Stappenplan delen: hele team</p>

Vergroot de doelmatigheid van de weektaak/ het doelenwerk door in alle groepen de kinderen meer eigen regie te geven binnen hun doelenwerk.	
Hoe	<p>Kinderen meer ruimte geven om zelf te plannen en keuzes te maken.</p> <p>Leerlingen moeten meer keuzevrijheid krijgen in het wel of niet volgen</p>

	<p>van een instructie en zich bewust zijn van de hoeveelheid tijd die ze hebben.</p> <p>Een duidelijke visie vormen m.b.t. eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid van de leerlingen/plannen.</p> <p>De weektaken van alle groepen moeten (als voorwaarde) wel een goede doorgaande lijn hebben. Alle groepen spreken dezelfde 'taal'.</p> <p>Het vakleerkrachten rooster moet effectief ingedeeld worden, zodat de parallelgroepen ruimte krijgen om instructies en werktijd groepsdoorbroken in te richten zodat de leerlingen meer op maat aan de slag kunnen. Hierdoor vergroten we de eigen keuze van leerlingen. vakrooster</p>
Wanneer	<ul style="list-style-type: none"> -Vakleerkrachtenrooster aanpassen/indelen: voor zomervakantie '23 -Klassenteams weektaken (in bouwen): schooljaar '23-'24 -Klassenteams groepsdoorbroken werken: schooljaar '23-'24
Wie	<ul style="list-style-type: none"> -daco's -daltoncommissie -team

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
D. Schouten M.A. Aben E.L.S. Verhulst	Leidinggevende onderwijs	Akkoord	10-05-2023
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter	Akkoord	29-03-2023

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.